

je 11 izlaganja, koje su svi sudionici dobili i na CD-u. Na drugu temu održano je jedno izlaganje. Za vrijeme XIII. susreta održan je i 8. sabor Hrvatskoga geodetskog društva. Ukupno je bilo oko 900 sudionika (Nikolić 2004).

XIV. susret hrvatskih geodeta održan je u Trogiru, od 12. do 14. svibnja 2006. godine u hotelu Medena u nazočnosti 900 geodeta i njihovih prijatelja iz cijele Hrvatske te gostiju iz Republike Bosne i Hercegovine.

Pokroviteljstvo na ovim susretima imalo je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske. Raspravljane su tri teme: Školstvo (srednje i visoko, cjeloživotno obrazovanje), Prijedlog programa geodetskih radova DGU za razdoblje 2006-10. godine, Uloga ovlaštenog inženjera geodezije u odnosu na pružanje usluga, geodetski projekt, stručni ispit i stručno usavršavanje (Nikolić 2006).

Dio sudionika na svečanom otvaranju XIV. susreta

2.6. KONGRESI, SAVJETOVANJA, SIMPOZIJI, IZLOŽBE

Hrvatsko geodetsko društvo i njegovi prethodnici bili su organizatori većeg broja kongresa, savjetovanja i simpozija. Gotovo svaka od tih manifestacija popraćena je izdavanjem prigodne publikacije.

2.6.1. Kongresi

I. kongres geodetskih inženjera i geometara FNRJ održan je u Zagrebu od 6. do 10. prosinca 1953. godine. Organizaciju Kongresa preuzelo je na sebe Društvo geodeta Hrvatske koje je u tu svrhu formiralo Organizacijski odbor: Marcel Furlan Mato Janković, Branko Borčić, Mirko Tomić, Stevo Jednak, Nikola Čubranić, Slavko Macarol, Nikola Neidhardt, Franjo Braum, Branko Palčić, Dane Vukovojac, Vinko Prkić, Matija Bodor, Josip Eisele, Bruno Ungarov, Petar Rukavina, Stjepan Klak. Uže rukovodstvo Organizacijskog odbora sačinjavali su:

- Mato Janković,
- Dane Vukovojac,
- Mirko Tomić,
- Stevo Jednak,
- Franjo Braum,
- Vinko Prkić,
- Stjepan Klak i
- Petar Rukavina (Janković 1953).

U veljači 1997. Hrvatsko geodetsko društvo organiziralo je Prvi hrvatski kongres o katastru, na kojem je bilo više od 400 sudionika, među kojima i predsjednik međunarodne udruge geodeta FIG-a Peter Dale, predstavnici geodetskih udruga Italije, Slovačke, Austrije, Njemačke i Slovenije.

Na Kongresu je bilo izloženo 45 radova razvrstanih u sedam područja s aktualnim geodetskim temama. U Organizacijskom odboru bili su Zdravko Kapović, Miodrag Roić, Božidar Kanajet, Zlatko Lasić, Ivan Landek i Drago Mioč.

U auli Kongresnog centra Zagrebačkog velesajma, na više od 600 m² izložbenog prostora, organizirana je prezentacija geodetskog instrumentarija i pribora te informatičke opreme (Kapović 1997).

Predsjednik FIG-a prof. Peter Dale u pratnji Branimira Gojčete i Zdravka Kapovića na I. hrvatskom kongresu o katastru

Prvi hrvatski kongres o katastru – dio izložbenog prostora

Drugi hrvatski kongres o katastru održan je u listopadu 2001. godine u Zagrebu. Kongres je bio pod pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske, a na njemu je bilo više od 400 sudionika. Rad se odvijao po zadanim temama u kojima su izložena 44 rada, u izradi kojih je sudjelovalo 77 autora, odnosno koautora. Radovi su objavljeni u Zborniku i na CD-u. Predsjednik Znanstvenog odbora bio je Miodrag Roić, a predsjednik Organizacijskog odbora Zdravko Kapović (Kapović 2001).

Ministar Božo Kovačević pozdravlja sudionike II. hrvatskog kongresa o katastru

U Zagrebu se od 7. do 9. ožujka 2005. godine na Zagrebačkom velesajmu održao najveći regionalni skup o katastru, zemljišnoj administraciji, geoinformatici i uporabi prostornih podataka za sve oblike e-vlada i e-građana u ovom dijelu Europe. Pod pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske Hrvatsko geodetsko društvo u suradnji s tvrtkom HINTE GmbH iz Njemačke, a uz potporu Državne geodetske uprave organiziralo je:

- Treći hrvatski kongres o katastru s međunarodnim sudjelovanjem
- Drugi sajam INTERGEO East
- Regionalni okrugli stol o zemljišnoj administraciji u jugoistočnoj Europi
- Drugo savjetovanje o postupanju u katastru u Hrvatskoj
- Okrugli stol o uvođenju novih geodetskih datuma i kartografskih projekcija u RH.

Na skupu je prijavljeno 840 sudionika, od toga iz inozemstva 94. U ime Međunarodne udruge geodeta skup je pozdravio potpredsjednik FIG-a dr. Andreas Drees. U stručnom dijelu skupa više od 100 autora izložilo je 48 referata u osam sesija. Predsjednik Znanstveno-stručnog odbora bio je Damir Medak, a dopredsjednik Boško Pribičević. Predsjednik Organizacijskog odbora bio je Petar Nikolić, a članovi Damir Medak, Marko Džapo, Stjepan Galić i Ivan Landek (Nikolić 2005).

2.6.2. *Savjetovanja, simpoziji*

Savez geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije organizirao je u studenom 1974. u Rijeci *Naučno-tehničko savetovanje Katastar zgrada*. U Organizacijskom odboru bili su iz Hrvatske Paško Lovrić, Roko Škegro, Vladimir Mačković, Srećko Radetić, Tihomir Radetić i Borko Ličan, a u Redakcijskom odboru Mirko Tomić i Marijan Božićnik. Tehnički urednik Zbornika radova bio je Srećko Radetić.

U Dubrovniku je u travnju 1977. godine Savez geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije organizirao *Savjetovanje Kartografska dokumentacija u društveno-političkim zajednicama (općinama)*. Domaćin Savjetovanja bio je Savez geodetskih inženjera i geometara Hrvatske. U Organizacijskom odboru bili su iz Hrvatske Marijan Božićnik, Dragutin Car, Paško Lovrić, Marko Majčica i Smiljan Tolj, a u Redakcijskom odboru Branko Borčić i Nedjeljko Frančula. Zbornik radova tiskan je u Sveučilišnoj nakladi Liber iz Zagreba.

Savez geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije organizirao je u suradnji s Comite International de Photogrammetrie Architecturale (CIPA), COMOS-om, Savezom geodetskih inženjera i geometara Hrvatske i Geodetskim fakultetom iz Zagreba *Peti internacionalni simpozij za fotogrametriju primijenjenu u arhitekturi i zaštiti spomenika kulture* u Šibeniku od 9. do 12. listopada 1978. godine. U Uredničkom odboru bili su Franjo Braum, Maurice Carbone, Ivan Buder, Vjekoslav Donassy i Roko Škegro.

Savez društava geodeta Hrvatske bio je domaćin još jednog savjetovanja u organizaciji Saveza geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije. Bilo je to *Savjetovanje Uloga geodetske nauke i prakse u projektiranju i izgradnji gradskih kompleksa i naselja* održano u Malinskoj 1981. godine. Predsjednik Organizacijskog odbora bio je Stjepan Galić, a članovi iz Hrvatske Pavao Balta, Mladen Bolt, Marijan Božićnik, Ivan Diklan, Željko Seissel i Davor Vuković. Predsjednik Redakcijskog odbora bio je Vjekoslav Hlad, a članovi iz Hrvatske Vid Čuljak i Vladimir Kecojević.

Organizacija i djelatnost organa uprave nadležnih za geodetske poslove naziv je savjetovanja što ga je Savez geodetskih inženjera i geometara

Jugoslavije organizirao za 600 sudionika 31. svibnja i 1. lipnja 1985. godine u Tuheljskim Toplicama. Predsjednik Organizacijskog odbora bio je Dušan Dragojević, a članovi iz Hrvatske Stjepan Galić, Zdravko Kapović i Marjan Vojnović. Predsjednik redakcijskog odbora bio je Vjekoslav Hlad, a članovi iz Hrvatske Žarko Komadina, Anton Pesenti i Rudolf Rukavina.

Savez geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije organizirao je još jedno savjetovanje 1985. godine u Hrvatskoj. Bilo je to savjetovanje *Geodezija u hidrologiji, hidrogradnji i hidrografiji* održano 8. i 9. studenoga 1985. u Splitu. Predsjednik Organizacijskog odbora bio je Stipan Pleić, a članovi iz Hrvatske Dušan Dragojević, Snježana Franić, Berislav Glavaš, Božidar Jovanović, Lejla Kovačić, Branka Maksimović, Petar Nikolić, Igor Peran, Marijan Recer i Senko Škeva. Predsjednik Redakcijskog odbora bio je Božidar Jovanović, a članovi iz Hrvatske Ante Bagić, Asim Bilajbegović, Ante Čala, Eugen Čavlek, Ivo Galasso, Dejan Kovačević, Vjenceslav Medić, Ivan Nožina, Mirko Pandža, Filip Racetin, Tomislav Ramljak, Marijan Recer i Zoran Vučak. Zbornik radova tiskan je u Hidrografskom institutu u Splitu.

Sekcija za fotogrametriju i daljinska istraživanja HGD-a bila je u svibnju 1998. suorganizator međunarodnoga skupa Sto godina fotogrametrije u Hrvatskoj. Organizator skupa bilo je Znanstveno vijeće za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju HAZU. U Međunarodnom znanstvenom odboru skupa hrvatske geodete zastupali su Teodor Fiedler i Božidar Kanajet, u Počasnom organizacijskom odboru Krešimir Čolić, Vjekoslav Donassy, Teodor Fiedler, Branimir Gojčeta i Zdravko Kapović, a u Organizacijskom odboru Zvonimir Kalafadžić, Božidar Kanajet, Ivan Landek, Zlatko Lasić i Jonatan Pleško.

U svibnju 1999. godine u Opatiji je održan simpozij Državne geodetske osnove i zemljišni informacijski sustavi. Tema simpozija bila je obrađena u šest tematskih cjelina s 35 radova. Značajan obolj toj manifestaciji dala su i tri predavanja eminentnih geodeta iz inozemstva. Održan je i Okrugli stol s temama iz djelokruga rada Državne geodetske uprave. U radu skupa sudjelovalo je oko 250 geodeta (Kapović 2003).

U Zagrebu je od 15. do 18. listopada 2003. godine održan međunarodni simpozij ISPRS-a radne skupine VI/3 pod nazivom Geoinformacija u primjeni. Državna geodetska uprava i Sekcija za fotogrametriju i daljinska istraživanja Hrvatskoga geodetskog društva bili su organizatori ovog simpozija pod pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske. Na simpoziju je bilo prisutno 600 sudionika iz 34 zemlje, a prezentirano je 45 znanstvenih radova i tri postera. Za vrijeme održavanja simpozija bila je priređena i izložba Prezentacija proizvoda i rješenja iz područja fotogrametrije i daljinskih istraživanja. Na izložbi je bio postavljen 21 izložbeni postav na kojem je bilo prisutno oko 30-ak tvrtki iz šest zemalja. Organizacijski odbor bio je sastavljen od devet hrvatskih i četiri

međunarodna člana. Hrvatsku su zastupali predsjednik Organizacijskog odbora Željko Bačić, ravnatelj Državne geodetske uprave, Zvonko Biljecki, predsjednik Sekcije za fotogrametriju i daljinska istraživanja te članovi Zdravko Kapović, Teodor Fiedler, Ivan Landek, Ljerka Rašić, Jonatan Pleško, Robert Paj i Ivona Šimunović (Bačić, Biljecki 2003).

2.6.3. Izložbe

Prilika je da se istaknu i najznačajnije izložbe koje je organiziralo Hrvatsko geodetsko društvo, odnosno njegovi prethodnici.

2.6.3.1. O prvoj geodetskoj izložbi*

Prva velika geodetska izložba održana je u Zagrebu 1935. godine. Zahvaljujući Stjepanu Horvatu uredniku izložbe i prigodne knjige kataloga *Geodetski instrumenti i mašine za računanje na geodetskoj izložbi* možemo danas s vremenskom distancom od sedamdeset i dvije godine, samo reći da je to bila veličanstvena izložba u Zagrebu. Knjigu je tiskala *Zaklada tiskare Narodne Novine* uz potporu *Udruženja geometara i geodeta sekcije za Savsku banovinu u Zagrebu*. Ima 161 stranicu i 106 slika. Podijeljena je u tri poglavlja sa 36 podnaslova. Sačuvane su i *šapirografirane* 32 stranice popisa, a izloženih predmeta je bilo 1712.

Profesor Horvat u uvodnom dijelu piše:

Cilj ovog dijela izložbe je, da svim tehničarima, koji su u užem ili širem kontaktu sa geodezijom, pruži što potpuniju sliku o svim pomoćnim sredstvima u geodetskom radu. Intencija izložbenog odbora je bila, da zainteresira firme i poduzeća, da u vezi sa njihovim vlastitim interesima što obilnije kao izlagači sudjeluju. Iz mnogih razloga nije izložbeni Odbor mogao ovaj dio geodetske izložbe prikazati u potpunosti onako, kako je želio, ali i ovo, što je izloženo, daje prilično vjernu sliku, što sve d a n a s jednom geodetskom s t r u č n j a k u stoji na raspolaganju u njegovom radu.

Da o tom za nas važnom dijelu geodetske izložbe ostane trajna korist, izložbeni Odbor, zahvaljujući spremno pruženoj pomoći zainteresiranih, odlučeno je, da ovoj dio izložbe putem ove knjige iscrpnije prikaže. Stručni posjetioći naći će osim opisa pojedinih instrumenata i kratki prikaz mogućnosti njegovog korištenja, kao i u kratkim potezima prikazano ispitivanje i rektifikaciju instrumenata svugdje, gdje je to izgledalo potrebno....

*Zlatko Lasić i Božidar Kanajet

Što se tiče same postave treba istaknuti da je najprirodnije bilo prikazati izložene instrumente u grupama prema praktičnoj upotrebi. Tako su u posebnim dijelovima prikazani instrumenti za rad na terenu, posebno računске mašine i druga pomoćna sredstva za računanje, zatim naprave za sastavljanje planova i sprave za računanje površina. Tim redoslijedom se razvijaju i poslovi u praksi. Dakako barem u glavnom.

Osnova, po kojoj sam obrađivao pojedine instrumente, je ona, koju su mi dali sami proizvođači, te i ilustracije su od njih izabrane. Neki instrumenti obrađeni su detaljnije i to zato, što su kod nas manje poznati. Prostor prema tome, koji je ustupljen pojedinim izlagačima ovisio je samo od gornjih čimbenika. To je bilo i u intenciji Odbora, jer je od prvog časa bila želja, da ovaj prikaz bude što iscrpniji i ne samo p r i v r e m e n.

Na koncu dodan je registar, u kojem će svaki naći potrebne podatke, kako glede opisa, tako i obzirom na druge važne okolnosti.

Ovaj prikaz instrumenata mogao je dakako biti i bolji, te će tu i tamo biti i koji nedostatak. I ako to i sam znadem, moram istaknuti, da se mnogo toga moglo dogoditi radi zbilja kratkog vremena, koje je stajalo na raspolaganju. To neka bude isprika za sve stvarne i formalne nedostatke.

Izlagači i neki zaslužni članovi odbora dobili su prigodnu medalju koju je koautor ovih redaka uspio otkupiti na sajmu antikviteta. Trebalo je samo skinuti patinu zaborava, sačuvati trenutak postojanja, spasiti kulturno povijesnu vrijednost i sjetiti se kataloga izložbe. Medalja će biti darovana muzeju grada Zagreba. Na prednjoj strani medalje vidi se da je naknadno izbrisana Istra. Valovi mora nisu dopunjeni tj. ugravirani na izbrisanom dijelu. Medalja je napravljena od mesinga, ima promjer 7,1 cm, a masu 104 grama.

Prigodna medalja povodom Prve geodetske izložbe, rad nepoznatog umjetnika

Naslovnica knjige Geodetska izložba Zagreb 1935.

2.6.3.2. Geodetska izložba 1953. godine *

Za vrijeme I. kongresa geodetskih inženjera i geometara FNRJ u Zagrebu od 6. do 10. prosinca 1953. godine upriličena je u tadašnjem Muzeju NOB-a na Trgu žrtava fašizma Geodetska izložba s planovima, kartama, geodetskim elaboratima i instrumentima iz naše prošlosti i sadašnjosti. U Geodetskom listu br. 10/12 iz 1953 godine Bruno Ungarov na 13 stranica opisuje 476 izložaka i navodi da je bilo izloženo 250 stručnih knjiga. Na 534. stranici Geodetskog lista piše:

Izložba je bila otvorena u vremenu od 6 do 14 prosinca od 9 sati u jutro do 7 sati poslije podne. Računa se da je izložbu posjetilo nešto preko deset tisuća

*Zlatko Lasić i Božidar Kanajet

posjetilaca. U propagandnom pogledu izložba je postigla uspjeh, ali se to ne bi moglo kazati, da je postignuto u onom pogledu zašto je u stvari bila i organizirana, tj. nije bila posjećena dovoljno od samih stručnjaka, koji su čitavo vrijeme Kongresa bili zauzeti na zasjedanjima, te im nije ostalo dovoljno slobodnog vremena da se duže zadrže na izložbi osim što su prvog dana letimično prešli po njoj (Ungarov 1953).

Plakat povodom Geodetske izložbe 1953. godine

Prilikom otvaranja brzim korakom u koloni iza predsjednika vijeća sabora NR Hrvatske dr. Vladimira Bakarića obišli su cijeli izložbeni prostor. Sveukupno oko mjesec dana radio je B. Kanajet sa kolegom M. Bajutijem, oko

postavljanja izložbe koju su sa skromnim sredstvima majstorski aranžirali. Kao *nagradu* dobili su svaki po dva kotir-pera i novu cijelu gumicu za brisanje.

Jedan od referata na kongresu bio je i od dr. Mirka Tomića: *Stanje državnog premjera i katastra zemljišta u FNRJ*. Autori ovog napisa se raduju i nadaju da će prof. dr. Tomić bit prisutan na ovoj obljetnici Udruge.

2.6.3.3. Izložba Zagreb na geodetsko-katatstarskim zemljovidima i u zemljišnim knjigama

U Umjetničkom paviljonu u Zagrebu održana je od 27. listopada do 17. studenoga 1994. velika izložba *Zagreb na geodetsko-katatstarskim zemljovidima i u zemljišnim knjigama*, ostvarena nakon višegodišnjih poticaja i djelatnosti akademika Petra Krešimira Čolića, kojem su svesrdno pomogli Branimir Gojčeta i Stjepan Galić. Izložbu su organizirali Hrvatsko geodetsko društvo, Uprava za geodetske i katastarske poslove Ministarstva graditeljstva i zaštite okoliša, Gradski zavod za katastar i geodetske poslove Grada Zagreba te Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu uz financijsku i organizacijsku pomoć Gradskog poglavarstva Grada Zagreba. Za vrijeme višemjesečnih priprema i trajanja izložbe djelovao je Organizacijski odbor u sastavu: Petar Krešimir Čolić, Branimir Gojčeta, Stjepan Galić, Paško Lovrić, Božo Biškupić, Eduard Križaj, Vinko Ivić i Slavko Dakić.

Na osnovi idejnog projekta Paška Lovrića i odluka Organizacijskog odbora izložbu su priredili: Tomislav Krivec, Marijan Kadi, Paško Lovrić, Ankica Pandžić, Željko Škalamera i Aleksandar Tonšetić. Urednik izložbe bio je Paško Lovrić.

Veliki broj posjetitelja razgledao je gotovo 150 izloženih zemljovida, što svjedoče o stoljetnom razvitku Zagreba i o udjelu geodezije u njegovu napretku. Posebni su ukras izložbe bili stari geodetski instrumenti i pribor, najvećim dijelom posuđeni iz Geodetske zbirke Tehničkog muzeja u Zagrebu, što ju je osnovao Božidar Kanajet.

Posebni dijelovi te velike geodetske manifestacije bili su prikazi suvremenih digitalnih postupaka u izradi zemljišnih informacijskih sustava i zemljovida. U tom dijelu pojedine priloge pripremili su Zlatko Šurina, Mladen Rapačić, Petar Krešimir Čolić, Nikola Solarić, Krsto Šimičić, Zlatko Lasić, Stanislav Frangeš i Drago Špoljarić.

Na dan otvaranje izložbe izašao je prikladno oblikovan i bogato ilustriran katalog izložbe na 163 stranice formata A4. Vjerujemo da su tom izložbom hrvatske i zagrebačke geodetske ustanove dale vrlo značajan, osebujan prilog obilježavanju 900. obljetnice prvoga pisanog spomena Zagreba (Lovrić 1995).

Zagrebački nadbiskup kardinal dr. Franjo Kuharić razgledava izložbu u pratnji gđe. Ukraičnik, prof. Lovrića, svoga tajnika, akademika Čolića i g. Gojčete

2.7. MEĐUNARODNA AKTIVNOST

Članovi prethodnika Hrvatskoga geodetskog društva od prvih su početaka društvenoga djelovanja bili aktivni i u međunarodnim strukovnim udrugama.

Posebno se cijeni aktivnost Mate Jankovića na međunarodnom planu. Njegovim posredovanjem nakon II. svjetskog rata obnovljeno je članstvo naše strukovne organizacije SGIGJ u Međunarodnom geodetskom društvu (Federation Internationale de Géomètres – FIG). Duže vrijeme bio je naš delegat u Stalnom komitetu FIG i zastupao nas na sjednicama i kongresima u Firenci, Londonu, Krakovu, Scheveningenu, Bernu, Bruxellesu, Beču, Rimu i dr. Njegovom inicijativom na Kongresu u Beču 1962. godine osnovana je posebna komisija FIG-a za inženjersku geodeziju te je 1965. godine u Rimu rukovodio radom te komisije (Kapović 1991).

Vrlo je zapažena i važna i aktivnost Mirka Tomića u Međunarodnom geodetskom društvu, gdje je od 1969. do 1972. bio predsjednik Komisije za katastar i uređenje seoskog zemljišta (**1973, Janković 1969).

U izvješću koje je Savez GIG-a Hrvatske podnio SGIGJ 3. veljače 1977. za razdoblje od 1972. do 1976. poredane su aktivnosti Saveza GIG-a Hrvatske.